

BOUWEN VOOR KRAP 2.000

Een normale melkveestal kost al gauw 4.000 euro per koeplaats (exclusief melk-apparatuur). Maatschap Immink in Daarle becijfert haar nieuwe stal op de helft, inclusief inrichting, vergunningen en erfverharding. De maatschap heeft er dan ook veel aan gedaan om de kosten laag te houden.

Een open, sobere stal

Inzet: Berend Jan Immink en Martin Immink met dochter.

Foto: Geesje Rotgers

EURO PER KOEPLAATS

Maatschap Immink heeft een melkveebedrijf met 160 melkkoeien in Daarle (Ov). De jongveeopfok wordt uitbesteed. "Het jongvee is vaak een tweede tak op het melkveebedrijf", zegt Martin Immink. "Bovendien hoeven wij daar nu niet voor te bouwen." Sinds enkele weken beschikt het melkvee over een gloednieuwe stal. Eén ding valt meteen op aan deze nieuwe stal: hij is erg open. Zijgevels zijn er niet, noch gordijnen. En de kopgevels bevatten aan de bovenkant windbreekgaas, en openingen waar – als het nodig mocht zijn – deuren in geplaatst kunnen worden. Verder oogt de stal sober. Hij is op de groei gebouwd, er is ruimte voor 250 koeien. Maar dat zou je op het eerste gezicht niet zeggen. "Wij hebben de bouw zo compact mogelijk gehouden", bevestigt Martin Immink.

De koeien gaan overdag de wei in en halverwege de middag gaan ze weer naar binnen. Het melken gebeurt in de bestaande gebouwen. Ook het strohok voor de kalfkoeien bevindt zich in de bestaande bouw.

"Wij houden van een fris klimaat in de stal", zegt Immink. Daarom zijn er geen gordijnen geplaatst in de zijgevels. Deze kostenpost van 80.000 euro werd dus uitgespaard. "Wij zien het voordeel daarvan niet in." Wel is de stal zodanig gesitueerd dat een venijnige westenwind geen vat kan krijgen op de dieren. Dat geldt ook voor een gure oostenwind. Die wordt tegengehouden door de kopgevel. Verder ligt de stal in de luwte van de bestaande gebouwen.

Onderbouw en bovenbouw

De onderbouw en bovenbouw van de stal zijn apart aanbesteed. Er werden offertes aangevraagd bij in totaal vijf aannemers. Enkele werden zelf benaderd, andere meldden zich spontaan toen zij erachter kwamen dat de maatschap bouwplannen had. Tussen de hoogste en laagste aanbieder zat wel 140.000 euro (560 euro per koeplaats) verschil. Dat is heel veel op deze stal.

Vader Berend Jan Immink stelt dat er in een gunstige tijd is gebouwd. "Dat scheelt natuurlijk ook in de kosten." De onder-

bouw is volledig onderkelderd, met uitzondering van de voergang. De onderbouw is aanbesteed aan een Duits bouwbedrijf dat gespecialiseerd is in betonwerken. "Het Duitse beton was 20.000 euro goedkoper dan het Nederlandse en van een betere kwaliteit", zegt vader Immink. Aanvankelijk gaf de gemeente geen toestemming voor het Duitse beton, dat zou niet over de Europese keurmerken beschikken. Zo meende ook de concurrent, Betoncentrale Twente. Vader en zoon Immink wisten de gemeente te overtuigen van hun ongelijk, waarna de bouwvergunning werd verstrekt.

Onder- en bovenbouw werden apart aanbesteed

De onderkelderde onderbouw (2.800 kubemestopslag) kostte in totaal 243.000 euro. De bovenbouw werd geplaatst door een plaatselijke aannemer met goede referenties. Ook op de bovenbouw werd bespaard. De spanten werden met 8,10 meter verder uit elkaar geplaatst. Daardoor waren minder spanten nodig. En de dakhelling is teruggebracht naar 15 graden. Martin: "Hierdoor hoeft je niet zo hoog te bouwen. Omdat wij geen zijkanten in de stal hebben, willen wij de stal lager houden om een ongunstige luchtcirculatie (koude luchtval uit de nok) te voorkomen. Het dak is thermisch verzinkt en bevat copanelen als isolatie. Beide aannemers waren specialisten op hun vakgebied en konden daardoor scherp offereën. "Zij konden voor een gunstig bedrag leveren wat wij wilden hebben. En de samenwerking tussen de Duitse en Nederlandse firma verliep ook voortreffelijk", zegt vader Immink. Maar vader en zoon hielden er dan ook goed de hand in dat alles volgens plan verliep.

Stalinrichting

Martin heeft de roosters zelf ingekocht. Daarvoor oriënteerde hij zich op internet. Er werd gekozen voor profielroosters. "Wij wilden roosters met veel grip." Volgens Martin maakt het een groot verschil of je de roosters zelf bestelt of via de aannemer. "Er zat zo'n 10.000 euro verschil tussen."

Er werd gekozen voor ruime ligboxen (1,10 bij 2,30 meter) die in zes rijen in de stal werden geplaatst. "Wij zijn met onze dealer naar Spinder geweest en kozen voor de Profitbox met diepstrooisel. Ik ben een voorstander van diepstrooiselboxen vanwege het koecomfort", stelt Martin. Als strooisel wordt koecompost gebruikt. "Wij willen gezonde koeien die vlot kunnen opstaan en vlot kunnen liggen." Uiteraard werden ook voor de ligboxenkeuze prijzen vergeleken. Maar die ontliepen elkaar nauwelijks. Wel werd fors bespaard op de installatiekosten, dat deed Martin zoveel mogelijk zelf met hulp uit de buurt. Een flinke klus, waar tussen de vaste werkzaamheden door maar liefst zes weken aan werd gewerkt. De inrichting kostte in totaal 31.000 euro (ligboxen en waterbakken). Ook de lampen werden zelf gemonteerd, en eveneens werd de stratenmakershamer zelf ter hand genomen. <

Bouwkosten ligboxenstal voor 250 melkkoeien

Onderbouw	243.000 euro
Bovenbouw	159.000 euro
Inrichting	31.000 euro (ligboxen en waterbakken)
Verlichting	4.600 euro
Grondwerk	15.000 euro
Totaal	452.000 euro